

Ik hoorde mijn naam noemen. Even dacht ik dat hij door een speaker kwam, maar toen ik opkeek zag ik een vrouw in de deuropening staan. Ze knikte me toe. Haar gezicht kan ik me niet herinneren, maar haar handdruk was als die van een klauw waarvan je weet dat hij niet meer los zal laten. Ze droeg een leren rok tot over de knieën, daarboven een blouse die tot op de laatste knoop gesloten was, waardoor de huid van haar hals net als bij een oorgier over de kraag heen viel. Ze was niet de assistent, maar de notaris zelf. Ik liep achter haar aan en nam plaats op een stoel die veel te laag was voor de tafel. Er stond een doos met tissues klaar, maar ik wist al dat ik die niet zou gebruiken. Ze herhaalde mijn naam nog eens. Namen veranderen niet. Ze blijven wat er ook gebeurt altijd hetzelfde. Hoeveel tijd er ook voorbijgaat. Twee minuten of honderd jaar, een naam is en blijft zoals hij ooit voor iemand is bedacht. Gezichten slijten, of verdwijnen helemaal, namen niet. Maar sommige gezichten zou je voor altijd, voor de rest van je levensdagen op je netvlies willen bewaren, zoals jouw gezicht, Lize. Jouw gezicht wil ik blijven zien. Jouw gezicht zodra ik mijn ogen open, jouw gezicht als beginscherm van iedere nieuwe dag die ik vanaf vandaag moet leven zonder jou.

De notaris nam het testament erbij en begon eruit voor te lezen. Ik moest me beheersen niet op mijn knieën en op de stoel te gaan zitten om te voorkomen dat de woorden over mijn hoofd heen zouden waaien. Ik greep me aan de rand van de tafel vast toen de notaris aan een lange en ingewikkelde uitleg van het testament begon. Ze vertelde wat er van me werd verwacht en dat het veel tijd zou kosten om alles in dit complexe geval voor elkaar te krijgen. Je had ons moeten zien zitten, Lize, de oorgier op haar hoge leren troon en ik weggezonden in een kuil achter haar bureau.

Ze waarschuwde me voor de vele problemen die me te wachten stonden. Ik zou kunnen overwegen het bewind aan haar over te dragen, het zou wel wat kosten, maar er zou me ook veel bespaard blijven. Ik gedroeg me die ochtend in het kantoor van de oorgier niet als executeur-testamentair, maar als aas. Ik luisterde terwijl ik niet bewoog en probeerde uit alle macht te begrijpen wat ze nu werkelijk te zeggen had.

‘Het lijkt me verstandig wanneer we de ex-man van uw zuster niet uit het oog verliezen.’ Ik knikte haar vanuit mijn kuil toe. ‘Het draait hierbij uiteindelijk om minderjarige erfgenamen,’ vervolgde ze, ‘en de vader van die erfgenamen is verantwoordelijk voor hen. We kunnen hem daarom maar beter bij de afhandeling betrekken.’ De oorgier gebruikte geen namen, alleen functies. Maar misschien was dat gebruikelijk in deze bedrijfstak om vergissingen te voorkomen. Zij zou, stelde ze voor, de zaken met mijn ex-zwager kunnen afhandelen, ze had er zelfs al met hem over gesproken.

Vanuit mijn kuil begon ik te rekenen wanneer dat gesprek dan moest hebben plaatsgevonden. Er zaten drie dagen tussen de uitvaart en mijn bezoek aan dit kantoor. Twee dagen daarvan vielen in een weekend. Dat betekende dat hij, wiens naam ik niet zal noemen, en de oorgier op het eerst mogelijke moment na jouw dood, Lize, contact met elkaar hadden gezocht. Ze leken een plannetje te willen smeden om mij, samen met jouw testament, buitenspel te kunnen zetten.

De man wiens naam ik niet zal noemen – moge zijn ziel branden zolang de aarde draait – had bedongen dat de erfgenamen, jouw jongens, Lize, het huis waarin hun bed stond, waar hun speelgoed lag, en waar hun huisdier nog woonde, niet mochten betreden zolang ik, de executeur, daar aanwezig was. De oorgier wilde daarom, om de voortgang niet te belemmeren, de taken van mij overnemen. Ik, het kadaver in de kuil aan de overkant van haar bureau, zou haar jouw huissleutel moeten geven opdat zij samen met de man wiens naam ik niet zal noemen – moge de aarde openscheuren daar waar hij zijn voeten zet – jouw spullen zonder problemen aan de erfgenamen kon overdragen.

De oorgier was bijna begonnen mijn ogen eruit te pikken toen ik eindelijk de moed had mijn spullen bij elkaar te zoeken en te maken dat ik wegkwam uit haar kantoor.

‘Denk er maar over,’ had ze me bij het afscheid in de hal gezegd, ‘ik zal niet het volle tarief rekenen.’

Ik kon haar de hele week, behalve op woensdagen, bellen. Ik moest begrijpen dat hij ook pijn had. Hij, de

man wiens naam ik niet zal noemen – moge de lucht die hij inademt bevolkt zijn met vliegjes – had ook pijn. Lize, hoorde je dat? Hoorde je dat de notaris dat zei? Of heb ik het verzonnen? Ze had die pijn door de telefoon gehoord in zijn stem. Ze wilde hem gauw, zonder dat ik daarbij was, uitnodigen bij haar op het kantoor om over jouw laatste wil te praten. En weet je hoe ze die wil van jou noemde? Ze noemde het wensen. Het waren maar wensen.

Eenmaal thuis las ik het testament opnieuw, met jouw stem in gedachten, Lize. Dat hielp mijn bloed weer te laten stromen. Ik stond als het ware op uit mijn kada-verschap. Ik las daarna alles wat ik op het internet kon vinden over de taken die mij waren toevertrouwd. Ik zette vragen op papier. Vragen die ik niet de oorgier zou stellen, maar een onafhankelijke notaris.

De volgende ochtend al belde ik met de notaristelefoon. Ik werd doorverbonden met een jurist en begon aan mijn verhaal. Ik denk dat we elkaars namen op dat moment niet hadden verstaan, of misschien hebben we ze niet eens genoemd, maar toen ik aan het deel was begonnen waarin ik mijn twijfel uitte over de goede bedoelingen van de notaris die eerst jij en daarna ik had ingeschakeld zei de stem aan de andere kant van de lijn dat zij die notaris in kwestie was. Lize, ik zweer het, ik had de oorgier aan de lijn. Het was woensdag, haar vrije dag van kantoor.

Toen ik jouw huis die middag na het telefoontje met de oorgier weer binnenstapte verdwenen alle rechten en plichten die ik had naar de achtergrond. Op de mat ach-

ter de deur lag de poes te wachten, er stond een afwas, er slingerden nog gedragen kleren van de jongens rond die ik in de wasmachine stopte. Ik draaide een was, maar ik besloot de fleecedeken er niet bij te stoppen waaronder jij was doodgegaan. Jouw geur wilde ik zo lang mogelijk bewaren, Lize. Ik moest die dagen telkens keuzes maken terwijl ik dat eigenlijk nog niet kon. Iedere beslissing komt te vroeg. Ik was zo bang spijt te krijgen. Maar spijt krijg ik toch. Ik weet alleen niet wanneer en in welke mate. En ik h ad al spijt. Zo'n spijt. Ik kon me niet voorstellen dat ik die ooit zou kwijtraken. Dus probeerde ik er niet aan te denken waardoor ik er juist steeds aan dacht.

Vier dagen voor Lize stierf heb ik haar laten vallen. Alsof ik haar de dood had aangedaan. We waren naar Gent gereden. Lize achter in de auto gewikkeld in een deken. In dat ziekenhuis werd haar nog iets experimenteels aangeboden. Haar laatste allerlaatste strohalm terwijl ze al aan het sterven was. Een strohalm die ze mee zou trekken naar de sterren.

Ik hielp Lize uit de auto. Nee, ze stapte er zelf uit. Het was 6 januari en er viel natte sneeuw, de hele dag door. We hadden een rolstoel meegenomen. Opgehaald bij zo'n winkel waar je liever niet wilt komen. Lize heeft maar  en keer in die rolstoel gezeten en dat was die dag toen we door de verpletterende buien naar haar strohalm reden die allang was losgespoeld uit de doorweekte aarde.

Het gesprek in de spreekkamer verliep niet zo vlot.

Deze afdeling, in een afgelegen vleugel van het ziekenhuis, was op zoek naar wanhopige patiënten, maar de blik van de jonge arts was er een van mededogen. Zelfs een kwakzalver zou weten dat er bij Lize niets meer te experimenteren viel. Toch benaderde hij haar serieus en liet hij haar een vragenlijst invullen. Ik zag aan Lize dat ze de vragen niet goed begreep. De arts legde het geduldig uit en ik herhaalde het in nog simpeler woorden. Er zouden twee groepen zijn. De ene groep kreeg een placebo, de andere een nieuw medicijn. Wie wat kreeg zou natuurlijk niet bekend zijn. Lize zette haar handtekening onder het formulier op de plaats van de patiënt en ook alvast op de plaats van de arts. Hoe meer handtekeningen hoe meer kans. Ik pakte de pen uit haar hand en zei dat het goed was. Dat we hier klaar waren.

We gingen terug naar de auto. En toen gebeurde het. Lize viel. Door mijn schuld. Lize viel uit de rolstoel voorover op straat. Als ik eraan denk wil ik direct opnieuw beginnen. Het niet tot die val laten komen. De scène in mijn hoofd opnieuw afspelen met een betere afloop, maar telkens valt Lize weer en komt ze op haar handen en knieën op het asfalt terecht. Ze heeft een schaafwond op haar handpalm. Ik zet haar terug in de rolstoel. Ze is zo licht, dat kost geen moeite. Haar gezicht wil huilen, maar daar heeft ze de kracht niet voor. Ze wrijft over haar knieën. Er valt natte sneeuw op ons. Ik blaas op haar hand. Er is geen bloed te zien. Ik leg mijn handen op haar knieën. De sneeuw smelt weg in haar spijkerbroek. We waren met de voorwielen van de rolstoel blijven haken achter een randje dat ik niet had

gezien. Ik loop door. De auto staat honderd meter verderop. Ik duw met een hand terwijl ik Lizes schouder met de andere vasthoud om te voorkomen dat ze opnieuw voorovervalt. Ik wil huilen. Ik kan niet verdragen dat ik Lize heb laten vallen. De sneeuw maakt ons natter dan regen. Nog voor we bij de auto zijn begin ik opeens te lachen. Ik zie Lize gelanceerd worden als een poppetje uit een tekenfilm. Ik loop te gieren achter die rolstoel. Ik kan niet sturen met één hand. Ik hang dubbel over de handvatten heen. Ik kan het Lize niet uitleggen. Ik dacht tussen de lachstuipten door: dat komt later wel, dat ik het kan uitleggen, maar dat moment kwam niet meer. Hoe vaak ik de scène ook terugdraai, Lize blijft maar vallen, en haar gezicht daarna, dat gezicht dat zonder geluid blijft roepen.

We reden terug. We kochten een waterijsje tegen de misselijkheid bij een benzinepomp. En almaar de natte sneeuw die viel en de voorruit als koude klodders spuw bedekte. Ze zei: 'Anna.'

Ik zei: 'Wat.'

Ze zei: 'Ik ga ermee kappen.' Ik was allang niet meer aan het lachen. Ik keek in de spiegel. Hoe vaak had ik haar gezicht de afgelopen twee jaar al niet op die manier gezien? Ze zei: 'Anna, straks krijg ik een neppil.' Ik knikte.

Ze zei: 'En ik zal het nooit weten.' Zo reden we naar huis en zo kroop de spijt van die dag bij mij als inkt naar binnen om er een bladzijde te schrijven waaraan ik nooit, hoe vaak ik het ook zou proberen, iets zou kunnen veranderen.

Ik schoof die dagen in Lizes huis met spullen. Ik legde tekeningen op een stapel, aaide de poes, gaf planten water, trok Lizes kleren aan, zette thee en koffie en weer thee, sorteerde de post, liet een taxateur komen, ging op bezoek bij haar burens en verder kon ik niets beginnen omdat Lizes jongens onbereikbaar waren geworden. De man wiens naam ik niet zal noemen – mogen de sterren doven daar waar hij naar de hemel kijkt – verbood mij verder contact met hen op te nemen. Post zou niet worden beantwoord, verzekerde hij me, de telefoons werden afgesloten, en een bezoek aan hun moeders huis was uitgesloten zolang ik daar aanwezig was. Alleen de oorgier, die hij anders noemde, zou de zaak van mij kunnen overnemen. Stond ik dat niet toe, dan zou hij de erfenis namens de jongens niet aanvaarden.

Tussen de stapels papieren vond ik een rapport van Lizes huisarts. Daarin stonden de aantekeningen van de laatste maand van Lizes leven uitgeschreven. Ik herkende de pillen en de doseringen, ik zag dat ze meer pijn moet hebben gehad dan ze heeft willen toegeven. Dat ze niet dood wilde, stond er, terwijl uit alles bleek dat haar dagen waren geteld. Iedere zin in het verslag bracht me dicht bij haar einde, tot ik ineens zijn naam zag staan, de naam van de man die ik niet zal noemen – moge het springtij hem tweewekelijks overspoelen. Wat deed zijn naam daar? Zelfs die van Lize werd nergens genoemd. Er stond alleen: Heeft pijn. Is misselijk. Is niet van het idee af te brengen naar Gent te willen gaan. Wat deed die naam daar dan? Hij dook als een ziekte tussen de medicamenten op. Een naam die alle werking van alle

pijnstillers op aarde teniet zou doen, want aan zijn stervende ex-vrouw, zo stond er in een korte zin vermeld, had hij laten weten dat haar kinderen na haar dood hun ouderlijk huis nooit meer zouden mogen betreden. Ik las de zin een paar honderd keer opnieuw. Het was een bijzinnetje in een langere zin, die afsloot met het advies de dosis morfine te verdubbelen.

Ik vond tussen de papieren ook nog een verslag van een psycholoog die had opgetreden als mediator. Ook zij maakte melding van de uitspraak van de man wiens naam ik niet zal noemen – moge al het drinkwater dat hij tot zich neemt verzadigd zijn van drek. Hij bleek die uitspraak ook in het bijzijn van de mediator te hebben gedaan. Haar verslag was iets uitgebreider dan dat van de arts. Hierin stond verder nog vermeld dat het contact met de tante van deze kinderen zou worden beëindigd nadat hun moeder was gestorven. Die tante was ik. Lizes jongens hadden er maar een, dus daarover kon geen twijfel bestaan. Ook hun grootmoeder zouden ze niet meer mogen zien. Lize moest dus sterven in de wetenschap dat alles erop was gericht om haar jongens hun moeder zo snel mogelijk te laten vergeten.

Ik legde de rapporten terzijde en wilde op dat moment maar één ding: de oorgier samen met de man wiens naam ik niet zal noemen – moge spinrag zijn hersenen bekleden – als levend aas tussen de paardenbloedzuigers in het water laten zakken. De oorgier had aan Lizes sterfbed gezeten om haar testament op te maken. Zij kende niet alleen Lizes wensen, maar ook haar

intentie. Ieder testament heeft een intentie, en wat de oorgier had gedaan was die intentie net als Lize zelf doodverklaren.